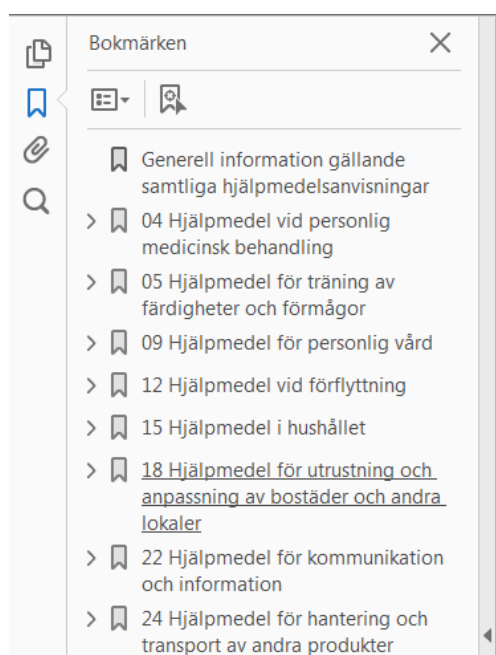
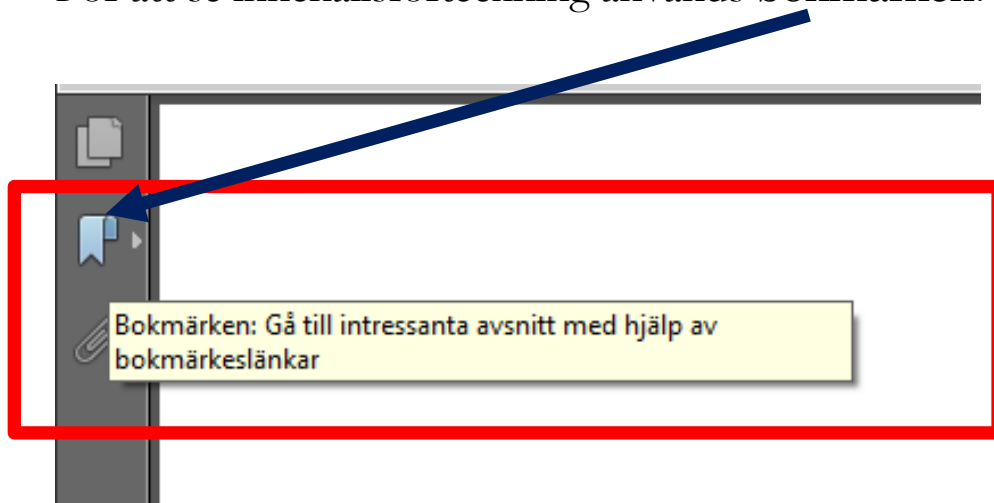

ANVISNINGAR FÖR FÖRSKRIVNING AV HJÄLPMEDEL I BLEKINGE

För att se innehållsförteckning används **bokmärken**.

Anvisningarna finns under ISO-koder som innehåller sex siffror, t.ex:

12 = Hjälpmedel vid förflyttning

1222 = Rullstolar manuellt drivna

12203 = Rullstolar man tvåhjulsdrevna rullstolar

GENERELL INFORMATION GÄLLANDE SAMTLIGA HJÄLPMEDELSANVISNINGAR

Följande dokument är ett regelverk för förskrivning av hjälpmedel för kommunikation, kognition, rörelsehinder samt medicinska behandlingshjälpmedel i Blekinge. Om det inte finns någon anvisning klassas produkten inte som förskrivningsbart hjälpmedel i Blekinge. Hjälpmedelsanvisningarna gäller för Region Blekinge och för länets samtliga kommuner genom Samverkansnämnden i Blekinge.

Vid varje hjälpmedelsförskrivning ansvarar förskrivaren för att alla stegen i förskrivningsprocessen genomförs. De utprovningsprotokoll, guider eller utredningsunderlag som finns i Allmän info i Websesam bör användas vid förskrivning.

Att tänka på i samband med förskrivning:

- Kan man lösa problemet utan hjälpmedel?
Ex. prova alternativa viloställningar, istället för att förskriva en madrass, vid smärta
- Finns det en konsumentprodukt som täcker vårdtagarens behov?
Ex. ställ larmet på mobilen innan du provar ut ett kognitionshjälpmedel för påminnelser
- Börja med det enklaste hjälpmedlet!
Ex. prova glidbrädan innan hjullyften övervägs

Flerförskrivning

Flerförskrivning är när man förskriver två hjälpmedel som fyller samma funktion. Grundregeln är att endast ett hjälpmedel förskrivs.

Ex. man kan inte få två rullstolar/rollatorer på grund av att det blir smutsigt om man har samma rullstol inom- och utombus.

Ex. om personen dagligen vistas på mer än ett våningsplan inne och inte har möjlighet att flytta rollatorn mellan våningsplanen kan behov av två rollatorer finnas.

Fritidshjälpmedel

Det ingår inte i huvudmännens ansvar att förskriva hjälpmedel för sport-, motion och hobbyverksamhet.

Egenavgift

Vissa hjälpmedel är belagda med egenavgift eller årsavgift. Information om vilka hjälpmedel som omfattas av egenavgifter eller årsavgifter finns under respektive anvisning samt i Hjälpmedelshandboken.

Förskrivare och betalare

Normalt betalar den enhet som förskrivaren tillhör. Det finns undantag, så som arbetstekniska hjälpmedel samt vissa medicinska behandlingshjälpmedel.

För mer detaljerad information om Blekinges rutiner, se Hjälpmedelshandboken och Rutinhandbok.

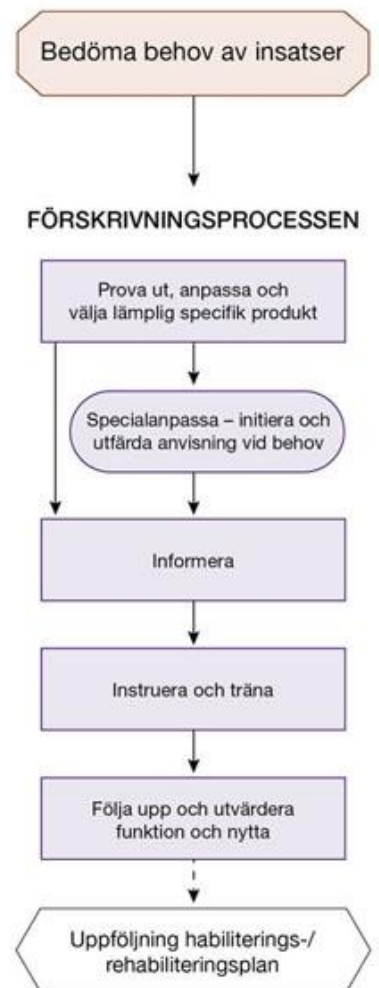

Bild: HI, förskrivningsprocessen

04 HJÄLPMEDEL VID PERSONLIG MEDICINSK BEHANDLING

0403 Hjälpmiddel för andningsbehandling

040306 Inhalatorer

Definition: -

Förskrivare: Läkare med specialistkompetens inom lungsjukdomar, allmänmedicin, internmedicin, allergologi eller barn- och ungdomsmedicin.

Målgrupp: Person som ordinerats läkemedel via nebulisering.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-10-03
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/verksamhetschef 2014-05-14
Granskad av:	Hjälpmiddelshandläggare 2019-10-22

040312

Respiratorer

Definition:

1. CPAP:er
2. Ventilatorer
3. Höglödesbefuktare

Förskrivare: Läkare med specialistkompetens inom lungsjukdomar och barn- och ungdomsmedicin.

Målgrupp:

Definition 1: Person med sömnapné syndrom
Definition 2: Person med behov av andningsunderstöd
Definition 3: Person med behov av höglödesbefuktning

Anmärkning: -

Beslutad av:	Samverkansnämnd/LSVO 2006-11-04
Reviderad av:	HMC / Anvisningsgrupp / VC 2019-01-18
Granskad av	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

040318 Oxygenutrustningar

Definition: 1. Oxygenutrustningar
2. Saturationsmätare

Förskrivare: **Definition 1 och 2:** Läkare med specialistkompetens inom lungsjukdomar och barn- och ungdomsmedicin
Definition 1: Läkare till personer med tilläggsdiagnosen Z51.5 (palliativ vård)

Målgrupp: **Definition 1:** Person med kronisk hypoxi.
Definition 2: Person med medicinskt behov av övervakning av syremättnad.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-11-14
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/Verksamhetschef 2015-05-26
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

040321 **Slemsugar**

Definition: 1. Slemsugar
2. Hostapparater

Förskrivare: **Definition 1:** Läkare med specialistkompetens inom lungsjukdomar, barn- och ungdomsmedicin eller i öron-, näsa- och halssjukdomar
Definition 2: Läkare med specialistkompetens inom lungsjukdomar.
Sjukgymnast/Fysioterapeut med kompetens inom lungsjukdomar i samråd med läkare enligt ovan.

Målgrupp: **Definition 1:** Person med långvarigt behov av sekretelemenering.
Definition 2: Person med sekretstagnation till följd av kraftigt nedsatt muskelstyrka.

Anmärkning: -

Beslutad av:	Samverkansnämnd / LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/verksamhetschef 2017-02-07
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

o40327 **Andningsmuskeltränare**

Definition: 1. PEP (Positive Expiratory Pressure)
 2. RMT (Respiratory Muscle Training)

Förskrivare: Läkare, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person med sekretbildning till följd av akuta eller kroniska lungsjukdomar.
 Definition 2: Person som är i behov av förbättring av mellangärdets styrka, uthållighet och/eller sekretmobilisering.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-01-000
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/Verksamhetschef 2017-02-07
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

0406 Hjälpmedel vid cirkulationsbehandling

040606 Stödstrumpor och kompressionsstrumpor för armar och ben och andra delar av kroppen

Definition: Ödemhandskar

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med svullnad / ödem i hand

Anmärkning:

Beslutad av:	Samverkansnämnd / LSVO 2013-11-11
Reviderad av:	
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

040609 **Luftfyllda klädesplagg och kompressionsutrustningar för cirkulationsproblem**

Definition: Luftfylld kompressionsutrustning som drivs av en kompressor/pump.

Förskrivare: **1:** Leg. vårdpersonal med vidareutbildning inom lymfterapi.
 2: Läkare

Målgrupp: **Förskrivare 1:** Person med lymfödem.
 Förskrivare 2: Person med kroniskt ödem där annan kompressionsbehandling inte har optimal effekt.

Anmärkning:

Beslutad av:	LSVO 2006-05-01
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-02-11
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

0409 Hjälpmedel för ljusbehandling

040906 Selektiv ultraviolettt fototerapi (SUP) och Ultraviolettt B (UVB) ljuslampor

Definition: UVB-lampor

Förskrivare: Läkare med specialistkompetens inom dermatologi

Målgrupp: Person med psoriasis och uttalade hudförändringar, atopisk dermatit, svårartad acne, kronisk dermatos.

Anmärkning: Förskrivs för begränsad tid (3 månader).

Beslutad av:	LSVO 2000-00-00
Reviderad av:	Anvisningsgruppen/Verksamhetschef 2014-05-14
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

0419 Hjälpmedel för personlig medicinsk behandling

041924 Infusionspumpar

Definition: Infusionsställning

Förskrivare: Läkare, Sjuksköterska

Målgrupp: Person som har infusionsbehandling i hemmet.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/verskamhetschef 2014-05-14
Granskad av:	Anvisningsgrupp 2017-01-25

0424 Material och utrustning för fysiska, fysiologiska och biokemiska tester

042427 Personvågar

Definition: Våg för montering på personlyft mellan lyftbygel och lyftarm/lyftmotor.

Förskrivare: Arbetsterapeut i samråd med läkare eller sjuksköterska

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan använda annan typ av våg och som av medicinska skäl är i behov av vägning flera gånger/månad.

Anmärkning: Vid behov av enstaka vägningar med våg för montering på personlyft finns det möjlighet att låna detta på HMC, kontakta hjälpmedelskonsulent

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/Verksamhetschef 2014-05-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

0427 Stimulatorer

042706 Stimulatorer för smärtlindring

Definition: TENS (transkutan elektrisk nervstimulering)

Förskrivare: Barnmorska, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska

Målgrupp: Person med långvarig- eller regelbundet återkommande smärta.
Person med menstruationsvärk eller smärttillstånd i samband med graviditet.
Person med illamående på grund av exempelvis cytostatikabehandling.
Person med svårläkta sår.

Anmärkning: Egenavgiftsbelagt hjälpmedel För mer information se:
[Patientavgifter i Blekinge](#)

Tillbehör som elektroder och elektrodgel erhålls vid första förskrivnings/utlämningsstillfället av stimulatoren. Därefter bekostas dessa av den enskilde.

Beslutad av:	Samverkansnämnd/LSVO 2006-10-03
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/VC 2014-05-20
Granskad av:	Hjälmedelshandläggare 2020-02-07

042709 Muskelstimulatorer som ej används som ortoser

Definition: 1. NMES (neuromuskulär elektrisk stimulering)
2. Elektriska stimulatorer vid urininkontinens

Förskrivare: 1: Sjukgymnast/Fysioterapeut
2: Läkare med specialistkompetens inom urologi eller gynekologi, Uroterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person som postoperativt har svårt att hitta muskelfunktioner.
Person med skador i centrala nervsystemet som har svårt att hitta muskelfunktioner.
Definition 2: Blåsdysfunktion.

Anmärkning: Tillbehör som elektroder och elektrodgel är kostnadsfritt under hela behandlingstiden.

Beslutad av:	LSVO 2006-10-03
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/Verksamhetschef 2014-05-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

042718 **Hjälpmiddel för stimulering av sinnen och känslighet**

Definition: 1. Tyngdtäcke
2. Tyngdväst
3. Sittdyna

Förskrivare: 1. Arbetsterapeut/ Sjukgymnast/Fysioterapeut
2. Arbetsterapeut
3. Arbetsterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person med kognitiv funktionsnedsättning där störning av sömnfunktion samt dygnsrytm medför varaktiga begränsningar i aktivitet och delaktighet.
Definition 2: Person med kognitiv funktionsnedsättning med stor påverkan på exekutiva funktioner och perception som medför varaktiga begränsningar i aktivitet och delaktighet.
Definition 3: Person med kognitiv funktionsnedsättning med motorisk och/eller psykisk oro som innebär koncentrationssvårigheter i sittande aktivitet.

Anmärkning: Formulär för utvärdering av tyngdtäcke, se Allmän info i WebSesam.
Sittdyna är inte tänkt att användas för ett sittande under en längre tid, tänk på eventuell risk för trycksår, se Allmän info i WebSesam.

Beslutad av:	LSVO/Samverkansnämnd 2019-03-08
Reviderad av:	HMC/Anvisningsgrupp 2018-02-01
Granskad av:	...

0430 Hjälpmedel för värme- eller kylbehandling

043006 Hjälpmedel för kylbehandling

Definition: Kylväst och kylkeps

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska

Målgrupp: Person med värmeintolerans som medför försämring av funktioner och en ökad uttrötthet.

Anmärkning: I syfte att bibehålla normal kroppstemperatur.

Beslutad av:	Samverkansnämnd / LSVO 2019-01-18
Reviderad av:	HMC
Granskad av:	

0433 Antidecubitushjälpmedel

043306 Hjälpmedel för trycksårsprevention vid liggande

Definition: 1. Topp/ersättningsmadrass i skum, hålfiber eller motsvarande.
Topp/ersättningsmadrass luftfylld.
2. Toppmadrass i skum, hålfiber eller motsvarande.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjuksköterska, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Läkare

Målgrupp: **Definition 1:** Person som har eller löper risk att få trycksår.
Person med funktionsnedsättning som vårdas i vårdstäng.
Definition 2: Person som på grund av omfattande långvarigt (>3 månader) smärttillstånd och/eller beröringskänslighet i stora delar av kroppen har svårt att finna vila och sömn.

Anmärkning: Inkontinensöverdrag kan endast förskrivas som tillbehör till ovan nämna madrasser.

Definition 2: Innan förskrivning ska andra insatser som till exempel anpassade viloställningar, avslappningsstrategier i riktning mot sömnproblematik ha prövats.

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Verksamhetschef 2018-01-15
Granskad av:	

043309 Specialutrustning för trycksårsprevention

Definition: Hjälpmedel för lokal tryckavlastning

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska

Målgrupp: Person som har eller löper risk att få trycksår.

Anmärkning:

Beslutad av:	Verksamhetschef 2014-05-14
Reviderad av:	
Granskad av:	Anvisningsgrupp 2017-01-25

0448 Rörelse-, styrke- och balansträningsredskap

044803 Tränings- och ergometercyklar

Definition: Manuped, sängcykel, elektriskt/manuellt drivna arm/bentränare

Förskrivare: Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan tillgodogöra sig träning på annat sätt. Nyttjandegraden ska vara flera gånger/vecka.

Anmärkning: Motionscyklar kan ej fås som personligt hjälpmedel.

Beslutad av:	LSVO 2005-01-00
Reviderad av:	Verksamhetschef/Anvisningsgrupp 2014-11-24
Granskad av:	

044808	Ståbarrar och ståstöd
044815	Arm-/bål-/benträningsredskap
044821	Tippbrädor

Definition: 1. Ståstöd och tippbrädor
2. Studsmattor
3. Splintar
4. Bollar (Bobath/Gymnastik)
5. Gymnastikmattor

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person som på grund av funktionsnedsättning har behov av att bibehålla stående position.
Definition 2: Person med behov av slemmobilisering
Definition 3: Person som är i behov av kontrakturprofylax.
Definition 4: Person som på grund av långvarig funktionsnedsättning behöver träna postural kontroll.
Barn och ungdomar som behöver stimulans för motorisk utveckling.
Person med behov av slemmobilisering.
Definition 5: Person som på grund av långvarig funktionsnedsättning har ordinerats träning på golv.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO2006-02-02
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-03-03
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

044827 Hjälpmedel för kroppspositionering under behandling

Definition: Specialkuddar/sittsäcker för positionering av kroppen

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning och eller deformiteter som inte kan bibehålla sittande eller liggande position.

Person med funktionsnedsättning som har behov av avlastande position i sittande eller liggande.

Anmärkning: -

Beslutad av:	Samverkansnämnden 2013-05-23
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-11-13
Granskad av:	

044830 **Hjälpmedel för träning av käkarna**

Definition: Redskap för träning av läpp- och käkstyrka, käkstabilitet och svalgets muskulatur samt för stimulans i och omkring munhålan.

Förskrivare: Logoped

Målgrupp: Personer med sensoriska och/eller motoriska svårigheter i och omkring munhålan som påverkar artikulations- och/eller sväljningsförmågan.

Anmärkning:

Beslutad av:	Samverkansnämnden 2020-02-21
Reviderad av:	
Granskad av:	

05 HJÄLPMEDEL FÖR TRÄNING AV FÄRDIGHETER OCH FÖRMÅGOR

0506 Hjälpmedel för träning av alternativ och kompletterande kommunikation

050612 Hjälpmedel för att träna teckenspråk

Definition: Produkter för att träna tecken som alternativ och kompletterande kommunikation.

Förskrivare: Logoped

Målgrupp: Person i behov av tecken som alternativ och kompletterande kommunikation för att främja kommunikationsförmågan.

Anmärkning: Produkter kan även förskrivas till person inom målgrupp i syfte att främja omgivningens förmåga att ge stöd.

Beslutad av:	Verksamhetschef 2014-09-04
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-09-04
Granskad av:	

09 HJÄLPMEDEL FÖR PERSONLIG VÅRD

0906 Kroppsburen skyddsmaterial

090603 Huvudskydd

Definition: Mjuk hjälm.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person som till följd av funktionsnedsättning riskerar att skada huvudet.

Anmärkning: Mjuka hjälmar ger ej tillräckligt skydd vid fall.

Beslutad av:	LSVO 2001-01-00
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/Verksamhetschef 2014-05-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

0909 Hjälpmedel vid av- och påklädning

090903 Strumppådragare

Definition: Strumppådragare/strumpavdragare

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan klä på/av sig självständigt eller har skör hud med risk att få sår på benen/fötterna.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2017-02-11
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

0912 Hjälpmedel vid toalettbesök

091203	Flyttbara toalettstolar
091209	Toalettsitsar
091212	Toalettstolsförhöjningar, fristående
091218	Toalettstolsförhöjningar, fasta tillsatser
091224	Toalettarmstöd och/eller toalettryggstöd som monteras på toaletten
091233	Bäcken

Definition: 1. Fristående toalettstolsförhöjningar, bäcken, stänkskydd
2. Flyttbara hygienstolar, fasta toalettstolsförhöjningar, toalettsitsar med armstöd
3. Mjuksitsar, Luftfylld kompressionsutrustning som drivs av kompressor/pump

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska
Definition 2-3: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1-2:** Person som på grund av funktionsnedsättning inte klarar av att sköta sin personliga hygien.

Definition 3: Person som på grund av tryckkänslighet eller balanssvårigheter inte kan sitta på standardutformad toalettsits.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Beredningsgrupp 2014-02-03
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

0933 Hjälpmedel vid tvättning, bad och dusch

093303 Bad- och duschstolar (med eller utan hjul), badbrädor, pallar, ryggstöd och sitsar

093312 Badbritsar, duschbord och skötbord

Definition: 1. Bad och duschstolar/-pallar utan hjul, badkarsbrädor
2. Skötbord

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska
Definition 2: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan sköta sin personliga hygien.

Definition 2: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan sköta sin personliga hygien eller förälder med funktionsnedsättning som har behov av höj- och sänkfunktion på skötbord för att klara att sköta barnets hygien.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Samverkansnämnden 2015-09-04
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

0939 Hjälpmedel för hårvård

093903 Hjälpmedel för hårtvätt

Definition: Schamponeringsstöd

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan sköta sin hårtvätt självständigt

Anmärkning: Schamponeringsstöd kan enbart förskrivas om regelbunden hårtvätt inte kan utföras vid användning av andra hjälpmedel.

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Samverkansnämnden 2015-09-04
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

12 HJÄLPMEDEL VID FÖRFLYTTNING

1203 Gånghjälpmedel som hanteras med en arm

120303	Stödkäppar
120306	Armbågs kryckor
120309	Underarms kryckor (RA-kryckkäppar)
120312	Axillarkryckor
120316	Gånghjälpmedel med tre eller fler stödben

Definition: 1. Stödkäppar, kryckor
2. Gånghjälpmedel med tre eller flera stödben

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Läkare, Sjuksköterska
Definition 2: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan förflytta sig på ett säkert sätt utan hjälpmedel.

Anmärkning: Hjälpmedel som faller under ISO-kod 120303, 120306, 120309, 120312 är egenavgiftsbelagda hjälpmedel. Avgiften gäller inte barn och ungdomar fram till och med det år de fyller 19 år. För mer information se:
[Patientavgifter i Blekinge](#)

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-02-11
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

1206 Gånghjälpmedel som hanteras med båda armarna

120603	Gåstativ
120606	Rollatorer
120609	Gåstolar
120612	Gåbord

Definition: -

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan förflytta sig på ett säkert sätt utan hjälpmedel.

Anmärkning: Anledning till förskrivning av mer än en rollator kan vara:

- Att personen dagligen vistas på mer än ett våningsplan inne, eller i direkt anslutning till bostaden, och inte har möjlighet att flytta hjälpmedlet mellan våningsplanen.
- Att kraven på hjälpmedlets funktioner varierar.

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-02-11
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

1218 Cyklar

121806 Tre- och fyrhjuliga cyklar med fotpedaler för en person

Definition: Trehjulig cykel med två hjul fram eller bak.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med nedsatt gångförmåga och / eller balansförmåga som medför begränsning vid längre ändamålsenlig förflyttning.

Nyttjandegrad skall vara minst en gång/vecka.

Anmärkning: Egenavgiftsbelagt hjälpmedel för mer information se: [Patientavgifter i Blekinge](#)

Belysning, reflexer och lås till cykel är egenansvar.

Innan förskrivning och i samband med uppföljning skall förskrivare beakta miljö, körförmåga samt omdöme i trafiken. Bedömning skall i förekommande fall ske i samråd med läkare.

Vårdnadshavare svarar för barnets säkerhet.

Trehjulig cykel för små barn med vevparti i framhjulet kan inte förskrivas som hjälpmedel.

Beslutad av: Samverkansnämnd / LSVO 2007-09-11
Reviderad av: HMC 2014-12-12
Granskad av: Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

1222 Manuella rullstolar

122203 Manuella tvåhjuldrivna rullstolar

122218 Manuella vårdarmanövrerade rullstolar

Definition: 1. Manuella rullstolar
2. Uppresningsrullstolar
3. Sittvagnar/sulkys

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att förflytta sig med gånghjälpmedel.

Definition 2: Person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att förflytta sig med gånghjälpmedel. Personen behöver kunna inta en stående position för att utföra aktivitet och/eller är i behov av ståträning flera gånger/vecka.

Definition 3: Barn som på grund av funktionsnedsättning är i behov av ett mer anpassat sittande än vad en konsumentprodukt kan erbjuda.

Anmärkning: Anledning till förskrivning av mer än en rullstol kan vara:

- Att personen dagligen vistas på mer än ett våningsplan inne, eller i direkt anslutning till bostaden, och inte har möjlighet att flytta hjälpmedlet mellan våningsplanen.
- Att kraven på hjälpmedlets funktioner varierar. Exempel: Personen sparkar sig fram inomhus och är i behov av en låg rullstol. Rullstolen blir för låg vid förflyttning utomhus då behov av benstöd finns.
- Att personen har behov av både elektrisk och manuell rullstol.

Tillbehör som är egenansvar och bekostas av vårdtagaren:

- Åkpåse
- Regncape
- Väska, ryggsäck, nätkasse
- Speciella kläder för rullstolsanvändare
- Hjulskydd
- Övriga tillbehör som inte rör rullstolens funktion

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	HMC verksamhetschef 2014-04-03
Granskad av:	

122303

Eldrivna rullstolar med manuell styrning

122306

Eldrivna rullstolar med motoriserad styrning

-
- Definition:** Eldriven rullstol för inom- utom- eller kombinerad inom- och utomhusbruk, tre-, fyra- eller sexhjulig som manövreras av vårdtagaren.
- Förskrivare:** Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut
- Målgrupp:** Person med funktionsnedsättning som har betydande förflyttningssvårigheter, där gångförmågan inte kan kompenseras med manuell rullstol eller annat förflyttningshjälpmedel. Personens möjlighet till självständighet i det dagliga livets aktiviteter i hemmet och närmiljön ska på ett påtagligt sätt vara begränsat.
- Person som regelbundet behöver ståträning, samtidigt som det finns ett frekvent behov av elektrisk rullstol kan förskrivas elrullstol med upprensningfunktion. Enklare ståhjälpmedel t.ex. ståstöd och tippbräda ska provas innan.
- Anmärkning:** Elrullstol för utomhusbruk är belagt med en årsavgift var god se <https://www.1177.se/Blekinge/Regler-och-rattigheter/Patientavgifter-i-Blekinge/>
- Den eldrivna rullstolen ska kompensera för nedsatt gångförmåga inte ersätta cykel/moped, bil, färdtjänst eller lokaltrafik. Elrullstolen skall ersätta gång/promenad vad gäller motsvarande gånghastighet av ca 4-6km/h och sträcka på 20km. Detta innebär att vårdtagaren ej kan kräva elrullstol med längre körsträcka (dvs. elrullstolen ersätter ej färd med egen bil eller allmänna kommunikationsmedel.)
- Behovet av elrullstol skall vara kontinuerligt. För utomhusbruk skall stolen användas vår, sommar och höst, minst 1-2 ggr/veckan. Utnyttjandegraden följs upp årligen. Vid körtid under 40 timmar/år ska den eldrivna rullstolen återlämnas om inte mycket speciella skäl finns. Drifttidsmätare finns eller kan monteras på de flesta elrullstolar.
- En person kan normalt ej förskrivas mer än 2 st. rullstolar, manuellt eller eldrivna. Det går inte att förskriva två rullstolar med motiveringen att det blir smutsigt inne av att köra med samma rullstol som man använder ute. Finns det behov av eldriven rullstol för inom- och utomhusanvändning ska en kombinerad eldriven rullstol provas i första hand. Två eldrivna rullstolar kan bli aktuellt då utomhusmiljön är för krävande för en kombinerad eldriven rullstol.
- Förutsättningen för att mer än en rullstol kan förskrivas är att;
- Kraven på rullstolens funktioner varierar.

- Om personen dagligen vistas på flera våningsplan och ej har möjlighet att flytta rullstolen mellan våningsplanen.

Bedömning/utprovning:

I den individuella bedömningen skall medicinska, sociala och psykologiska faktorer vägas samman.

Personen skall ej ha några medicinska hinder som påverkar förmågan att framföra elrullstol. Bedömningen skall i förekommande fall kompletteras med läkarintyg, som beskriver funktionsnedsättningen och förmågan att framföra elrullstol i trafiken.

Personen ska vara kapabel att framföra elrullstolen (med eller utan ledsagare) utan att utsätta sig själv eller andra för fara samt följa gällande trafikregler. Elrullstolen skall provas ut i den miljö och under de förhållanden där den skall användas.

Uppföljning:

Skall ske av elrullstolen minst en gång om året. Om personen har en progredierande sjukdom eller annan förändring i sitt medicinska tillstånd bör även en medicinsk uppföljning göras vad gäller körförmågan.

Efter längre tids köruppehåll (t ex vinter eller sjukdom) skall behovet omprövas och personen ges möjlighet att repetera körning och trafikregler.

Tillbehör som bekostas av vårdtagaren:

- Åkpåse
- Regnskydd/regncap
- Väska, ryggsäck, nätkasse
- Speciella kläder för rullstolsanvändare
- Dragkrok
- Släpvagn
- Vinterdäck
- Övriga tillbehör som ej rör rullstolens funktion

Önskar personen större batteri än standardbatteri, dvs. batteri som har större kapacitet för att kunna köra längre sträckor, får han/hon bekosta mellanskillnaden själv.

Beslutad av:	Samverkansnämnd / LSVO 2012-01-17
Reviderad av:	HMC
Granskad av:	

122312 Eldrivna vårdarmanövrerade rullstolar

Definition: Eldriven rullstol med vårdarstyrning, kan vara eldriven brukarmanövrerad rullstol som byggts om till vårdarmanövrerat utförande.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Definition 1:

- Person med gångsvårighet som ej kan förflytta sig längre sträckor utomhus och ej själv kan köra manuell eller eldriven rullstol.
- Rullstolsburen person som ej själv kan köra eldriven rullstol i alla miljöer.

Anmärkning: Det är de praktiska omständigheterna som avgör om man väljer vårdarmanövrerad elrullstol eller drivaggregat för vårdarmanövrering se ISO-kod 122409.

Särskilda behov skall föreligga, exempelvis:

- Vårdtagare som är i behov av de funktioner en elrullstol kan erbjuda men som ej kan köra rullstolen själv.
- Tung vårdtagare, som är svår att köra utomhus i manuell transportrullstol.
- Vårdare, make/maka, som ej orkar köra manuell transportrullstol.
- - Kuperad terräng som försvårar transport med manuell rullstol.
- Frekventa utomhusvistelser med långa körsträckor.

En vårdtagare kan normalt ej förskrivas mer än 2 st rullstolar, manuellt eller eldrivna. Förutsättningen för att mer än 1 rullstol kan förskrivas är att;

- Kraven på rullstolens funktioner varierar.
- Om det pga. av praktiska omständigheter ej går att använda samma rullstol ute som inne.

Om drivaggregat för vårdarmanövrering eller vårdarmanövrerad elrullstol används av anställd personal bör utrustningen betraktas som arbetstekniskt hjälpmedel och betalas av arbetsgivaren. Då assisterande person är närstående eller annan utan ersättning, jämnställs förskrivningen med annan elektrisk rullstol och betraktas som individuellt hjälpmedel och bekostas av landstinget.

Beslutad av:	LSVO 2005-08-00
Reviderad av:	HMC 2009-04-21 ny ISO-kod
Granskad av:	

1224 Tilläggsutrustningar till rullstolar

122409 Drivaggregat till rullstolar

Definition: 1. Drivaggregat för vårdarmanövrering
2. Drivaggregat för brukarmanövrering

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Definition 1:

- Rullstolsburen person som ej själv kan köra manuell eller eldriven rullstol.
- Person med gångsvårighet som ej kan förflytta sig längre sträckor utomhus och ej själv kan köra manuell eller eldriven rullstol.

Särskilda behov skall föreligga, exempelvis:

- Vårdtagare som är i behov av de funktioner en el-rullstol kan erbjuda men som ej kan köra rullstolen själv.
- Tung vårdtagare, som är svår att köra utomhus i manuell transportrullstol.
- Vårdare, make/maka, som ej orkar köra manuell transportrullstol.
- Kuperad terräng som försvårar transport med manuell rullstol.
- Frekventa utomhusvistelser med långa körsträckor.

Definition 2:

- Vårdtagare som med drivaggregat kan köra sin manuella rullstol ute och/eller inomhus. Drivaggregatet skall vara en förutsättning för eller väsentligt underlätta för vårdtagaren att förflytta sig med manuell rullstol. Behovet av att kunna förflytta sig självständigt skall vara betydande.

Anmärkning: Det är de praktiska omständigheterna som avgör om man väljer drivaggregat för vårdarmanövrering eller vårdarmanövrerad elrullstol se anvisning 122321

En vårdtagare kan normalt ej förskrivas mer än 2st rullstolar, manuellt eller eldrivna. Förutsättningen för att mer än 1 rullstol kan förskrivas är att;

- Kraven på rullstolens funktioner varierar.
- Om det pga. av praktiska omständigheter ej går att använda samma rullstol ute som inne.

Om drivaggregat för vårdarmanövrering eller vårdarmanövrerad elrullstol används av anställd personal bör utrustningen betraktas som arbetstekniskt hjälpmedel och betalas av arbetsgivaren. Då assisterande person är närstående eller annan utan ersättning, jämnställs förskrivningen med annan elektrisk rullstol och betraktas som individuellt hjälpmedel och bekostas av landstinget

Beslutad av:	LSVO 2005-08-00
Reviderad av:	HMC 2009-04-21 ny ISO-kod
Granskad av:	

122421 **Däck och hjul till rullstolar**

Definition: Avtagbart extrahjul till rullstol för svårframkomliga underlag

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person som självständigt kör aktivrullstol utomhus på hårdbelagda underlag. Med hjälp av produkten ska personen kunna framföra rullstolen längre sträckor och/eller på ojämnt underlag. Effekten av användandet ska ge en stor förbättring av möjlighet till aktivitet och delaktighet. Nyttjandegrad ska vara minst flera gånger/vecka.

Anmärkning: -

Beslutad av:	Samverkansnämnden 2013-12-09
Reviderad av:	Verksamhetschef
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-09

122430 **Bälten och selar till rullstol**

Definition: Bälten, västar, selar och armbindlar för positionering

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person, med funktionsnedsättning, som har svårighet att erhålla eller bibehålla sittställning.

Person, med funktionsnedsättning, som sitter i rullstol vid färd i fordon, kan förskrivas höftbälte om detta krävs för att rullstolen ska uppfylla leverantörens krav för krocksäkerhet.

Anmärkning: Bälte, selar, västar eller armbindlar kan inte förskrivas i frihetsberövande syfte eller som ersättning av tillsyn. Samtycke skall inhämtas från personen som ska använda hjälpmedlet, alternativt vårdnadshavare för barn under 18 år.

Beslutad av:	LSVO 2010-11-16
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-10-02
Granskad av:	Hjälpmiddelshandläggare 2020-01-09

1227 Alternativt manUEllt drivna fordon

122715 Rullbrädor och krypvagnar

Definition: Krypvnagn.

Förskrivare: Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Barn som på grund av funktionsnedsättning inte kan krypa, men som med hjälpmedel har möjlighet att uppnå självständig förflyttning alternativt stärka/träna bål- och huvudkontroll. Barnet ska ligga på motorisk utvecklingsnivå för att kunna krypa.

Anmärkning:

Beslutad av:	Samverkansnämnden 2013-09-19
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-02-11
Granskad av:	

1231 Hjälpmedel vid överflyttning och vändning

123103	Glidbrädor, glidmattor, draglakan och vändningsmattor
123106	Vridplattor (vändskivor)
123109	Fristående lyftbågar
123112	Repstegar
123115	Uppresningsbälten och västar
123121	Överflyttningsplattformar

Definition: 1. Glidlakan, glidörngott, motoriserade vändningshjälpmedel
2. Glidbrädor, glidmattor, vändningsmattor, draglakan, repstegar, fristående lyftbågar, vridplattor, uppresningsbälten, överflyttningsplattformar

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att genomföra förflyttning i säng självständigt eller med hjälp av en eller flera personer.

Definition 2: Person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att genomföra överflyttningar självständigt eller med hjälp av en eller flera personer.

Anmärkning: Max 2 glidlakan/glidörngott per person.

Innan utprovning av motoriserat vändningshjälpmedel ska användning av glidlakan i kombination med andra manuella hjälpmedel ha konstaterats ej fungera.

Beslutad av:	LSVO 2008-04-23
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-03-09
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

1236 Personlyftar

123603	Hjullyftar för överflyttning av en sittande person med hjälp av lyftselar/lyftslingor
123604	Hjullyftar för överflyttning av en stående person
123612	Stationära lyftar monterade på väggar, golv och/eller i tak
123615	Stationära lyftar som monteras på eller i andra produkter
123618	Stationära fristående lyftar

Definition:

1. Stålyftar /Uppresningslyftar
2. Hjullyftar
3. Fristående taklyftar
4. Fast monterade taklyftar
5. Badkarslyftar

Förskrivare: **Definition 1-2:** Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut
Definition 3-5: Arbetsterapeut

Målgrupp:

Definition 1: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan genomföra stående överflyttning utan hjälp. Personen ska stå på benen och aktivt medverka vid överflyttningen.

Definition 2-3: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan genomföra stående överflyttning.

Definition 4: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan genomföra stående överflyttning och har ett kvarstående behov.

Definition 5: Person som på grund av funktionsnedsättning inte klarar av att ta sig i/ur badkar.

Anmärkning: Anvisning för våg som fästes på lyft, var god se 042427.

Om lyft används av anställd personal bör utrustningen betraktas som arbetstekniskt hjälpmedel och betalas av arbetsgivaren.

Vid fast monterad taklyft ska skriftligt tillstånd från fastighetsägaren finnas innan montering påbörjas, se blankett *Medgivande för installation av stationär lyft* under allmän info i Websesam.

Besiktning av personlyftar sker 1gång/år, ombesörjs av Hjälpmedelscenter.

Beslutad av:	LSVO 2008-04-23
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-05-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2019-10-22

123621 Lyftselar, sitsar och bårar

Definition: Lyftselar till personlyftar

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person som enligt anvisning med ISO-kod 1236 är berättigad till personlyft.

Anmärkning: Det är förskrivaren av lyftselen som ansvarar för att den kan kombineras med personlyftens lyftbygel.

Anledning till flerförskrivning kan vara:

- Kraven på hjälpmedlets funktioner varierar.
- Frekvent behov av tvättning föreligger.

Beslutad av:	LSVO 2008-04-23
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-09-24
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-09

15 HJÄLPMEDEL I HUSHÅLLET

1509 Matlagningshjälpmedel

150913	Bestick och sugrör
150916	Muggar, glas och koppar
150918	Tallrikar
150921	Pet-emot-kant

Definition: -

Förskrivare: Arbetsterapeut, Logoped, Sjuksköterska, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som med hjälpmedel helt självständigt eller med hjälp kan äta och dricka.

Anmärkning: Redskap för att äta och dricka som i och för sig är mycket lämpliga för personer med funktionsnedsättning och som kan köpas i öppna handeln eller kan anses som standardutrustning kan ej erhållas som hjälpmedel. Exempel på hjälpmedel som kan förskrivas kan vara: vinklade bestick, bestick med förstorat grepp, sugrör med backventil.

Beslutad av: LSVO 2006-10-00
Reviderad av:
Granskad av:

18 HJÄLPMEDEL FÖR UTRUSTNING OCH ANPASSNING AV BOSTÄDER OCH ANDRA LOKALER

1803 Bord

180306 Läsbord, pulpeter och talarstolar

180315 Sängbord

Definition: 1. Sängbord
2. Läsbord

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person som på grund av funktionsnedsättning vistas till största del i sängen och behöver ett sängbord för att kunna medverka vid aktivitet.

Definition 2: Person som på grund av begränsad rörlighet och/ eller styrka i övre extremiteter och/eller rygg- och nackbesvär är i behov av vinkelställbar bordskiva för att kunna läsa.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2010-11-16
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-12-04
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

1809 Sittmöbler och sitsar

180903 Stolar

Definition: Höj- och sänkbara arbetsstolar utrustade med broms

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som har begränsning att klara hushållsarbete som vanligtvis utförs i stående och där aktiviteten kan kräva förflyttning mellan närliggande arbetsytor.

Person med perceptionssvårigheter som ur säkerhetssynpunkt behöver en stol med hjul och broms för att kunna utföra aktivitet.

Barn/ungdom med funktionsnedsättning där stol som är konsumentprodukt eller rullstol inte fungerar vid sittande aktivitet i hem och skola.

Anmärkning: Barn/ungdom med funktionsnedsättning kan förskrivas arbetsstol att använda i skolan, när kraven på sittandet är större än vad de stolar som skolan har uppfyller.

Beslutad av:	LSVO 2005-01-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-02-03
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

180906 Pallar och ståstolar

Definition: 1. Ståstolar
2. På- och avklädningspallar

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Personer med bestående nack- och ryggproblematik som vid aktivt arbete inom hushållet inte kan sitta på annan hög pall/stol.
Personer som efter vissa ryggoperationer behöver använda ståstol under läkningsperioden.

Definition 2: Barn med funktionsnedsättning som behöver särskild sittställning och fysiskt stöd/guidning av en vuxen för att klara av- och påklädning.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2005-03-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-02-03
Granskad av:	Hjälpmiddelshandläggare 2020-01-10

180921 Speciella sittmöbler

Definition: Höga barnstolar, golvsitsar, hörnstolar, sittstöd

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Barn eller ungdom med funktionsnedsättning som har begränsningar i att utföra aktivitet i sittande. Nyttjandegrad ska vara flera gånger/vecka

Anmärkning: Barnstolar tillgängliga som konsumentprodukter skall ha provats innan förskrivning sker.
Speciella sittmöbler som inte är individuellt anpassade är grundutrustning i särskola och i övrig förskola/skola.

Beslutad av:	Samverkansnämnden 2020-05-15
Reviderad av:	Beredningsgrupp
Granskad av:	

180939 Modulära sittsystem

Definition: Avancerade sittsystem, formgjutna sittskal

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som har ett omfattande behov av stöd för att uppnå en funktionell sittposition.

Anmärkning: Modulära sittsystem för användning i bil räknas som bilanpassning och kan ej förskrivas som hjälpmedel.

Avancerade sittsystem ska övervägas före formgjutna sittskal.

Beslutad av:	LSVO 2006-09-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-02-03
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

1810 Tilläggsutrustning till sittmöbler

181003 Ryggstöd

Definition: Ryggstöd för montering på rullstolar. Ryggdynor för att ersätta eller komplettera rullstolens standardryggdyna.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Rullstolsburen person som på grund av tryck, nedsatt bålstabilitet och/eller felställningar såsom scolios eller kyfos har behov av ryggstöd eller ryggdyna.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Beredningsgrupp 2014-02-03
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

181006 Sittdynor och underlägg

- Definition:**
1. Dynor att användas för anpassning av möbler (ex. coxitdynor, kilkuddar, sittringar).
 2. Dynor att användas i sittande utan stabiliserande, korrigerande, trycksårspåbyggande effekt.
 3. Dynor att användas i sittande med stabiliserande, korrigerande och/eller trycksårspåbyggande effekt.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1.** Personer som p.g.a. funktionsnedsättning (t.ex. höftproblem, ryggproblem, smärttillstånd p.g.a. anala och/eller vaginala besvär) inte kan sitta på en normalt utformad stolsits.

Definition 2. Personer som använder rullstol och ej har behov av dyna enligt definition 3.

Definition 3. Personer som p.g.a. funktionsnedsättning behöver stabiliseras i sittande och/eller kompenseras för deformitet eller tryckkänslighet.

Anmärkning: Förhöjningsdynor som endast syftar till att förhöja stolar är egenansvar.

Förskrivning av identiska dynor kan endast ske om det är en förutsättning för att egen eller assisterad överflyttning mellan rullstolar ska kunna ske på ett säkert sätt.

Beslutad av:	Samverkansnämnden 2013-05-23
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-04-02
Granskad av:	Hjälpmiddelshandläggare 2020-01-10

181015 Benstöd och fotstöd

Definition: Förhöjningsplattor

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med balanssvårigheter som i sittande inte når ner till golvet.

Person med funktionsnedsättning som har svårighet att klara assisterad eller självständig överflyttning.

Anmärkning: -

Beslutad av:	Samverkansnämnden 2013-05-23
Reviderad av:	Beredningsgrupp 2014-11-13
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

1812 Sängar

181210 Sängar och lösa sängbottnar, elektriskt reglerbara

181212 Sänglyftar

Definition:

1. Sängar med möjlighet att elektriskt reglera en eller flera sektioner av sängbotten i höjd eller vinkel
2. Sänglyftar för montering på privatägd säng
3. Höj- och sänkbara spjålsängar med specialgrindar

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1 - 3:** Person med funktionsnedsättning som vårdas i säng. Person med funktionsnedsättning som har svårighet att ändra kroppsställning i säng och/eller förflytta sig till/från säng självständigt eller med assistans.

Definition 3: Förälder med funktionsnedsättning som har behov av höj- och sänkfunktion på spjålsäng för att klara av att lägga/ta upp sitt barn.

Anmärkning: Speciellt förfarande gäller för personer med diagnos Z51.5, se stycket om ”Palliativ vård ” i ”Sortimentsöversikt Sängar och tillbehör ”i Websesam.

Beslutad av:	LSVO 2007-03-08
Reviderad av:	Verksamhetschef 2018-01-15
Granskad av:	Hjälpmiddelshandläggare 2020-02-07

181224 **Ställbara rygg- och benstöd**

Definition: Sängryggstöd för montering på privatägd säng

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som har svårighet att resa sig upp till sittande och förflytta sig till/från säng självständigt. Person som på grund av medicinska skäl inte kan ligga i plant läge.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-01-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-12-04
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-02-07

181227 Sänggrindar och lyftbågar att fästa på sängar

Definition: 1. Sänggrindar till säng
2. Lyftbågar, sidostöd, sängbygel, uppresningsstöd, sit-up stöd och stöd-
vändhandtag som monteras på säng

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: **Definition 1:** Person med funktionsnedsättning som riskerar att falla ur säng.

Definition 2: Person med funktionsnedsättning som har svårighet att ändra
kroppsställning i säng och/eller förflytta sig till/från säng självständigt eller med
assistans. Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan förflytta sig på
ett säkert sätt utan hjälpmedel.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-02-11
Granskad av:	Hjälpmiddelshandläggare 2020-02-07

1815 Höjdställbara tillsatser till möbler

181503 Förhöjningsben

Definition: Förhöjningsklotsar

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som med hjälp av förhöjningar helt eller delvis självständigt kan förflytta sig till/från möbel.

Person med funktionsnedsättning som behöver högre bord för att kunna utföra aktivitet.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2007-02-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-12-04
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

1818 Stödanordningar

181806 Fasta handtag

Definition: 1. Stödhandtag som monteras mellan golv och tak.
2. Stödhandtag som monteras på badkarskant.

Förskrivare: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning behöver stöd vid överflyttning/uppresning eller som behöver stöd när de ska sätta sig ner.

Anmärkning: Vägfasta stödanordningar kan ej förskrivas som hjälpmedel.

Beslutad av:	LSVO 2007-02-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-02-03
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

1830 Hissar, lyftplattformar, trapphissar

183015 Portabla ramper

Definition: Löstagbara, bärbara ramper till tröskel eller trappa

Förskrivare: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person som är helt eller delvis beroende av förflyttningshjälpmedel med hjul (rullstol, rollator m.m.) och som i eller i nära anslutning till sin bostad har hinder som kan elimineras med ovanstående typ av ramp.

Person som är helt eller delvis beroende av förflyttningshjälpmedel med hjul och som minst en gång/vecka besöker annan person som i eller i nära anslutning till dennes bostad har hinder som kan elimineras med ovanstående typ av ramp.

Person som minst en gång/vecka är i behov av att ta med sig elrullstol i privat bil eller släpvagn.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2000-10-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2013-11-12
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-01-10

22 HJÄLPMEDEL FÖR KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

2209 Rösthjälpmedel

220903	Röstgeneratorer
220906	Röstförstärkare för personligt bruk

Definition: 1. Röstgenerator
2. Röstförstärkare

Förskrivare: Logoped

Målgrupp: **Definition 1:** Person som saknar, eller inte kan använda, sina stämband.

Definition 2: Person med svag röst eller rösttrötthet som har svårigheter att göra sig hörd i vardagliga aktiviteter.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2009-02-00
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-03-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-06-02

2212 Hjälpmedel för att teckna och skriva

221224 Programvara för ordbehandling

Definition: Program speciellt framtagna för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättningar att skriva, redigera och lagra text.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Logoped

Målgrupp: Personer som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att skriva.

Anmärkning: Kartläggning av personens kommunikativa förutsättningar ska vara gjord innan förskrivning sker. Arbetsterapeut och logoped bör samverka vid utprovning.

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

2221 Samtalshjälpmedel vid närkommunikation

222103 Bokstavs- och symbolsatser/tavlor

Definition: Bild- och symbolkartor samt programvara för bild- och symbolkartor

Förskrivare: Arbetsterapeut, Logoped

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som har svårigheter att kommunicera och/eller strukturera och/eller planera sin vardag.

Anmärkning: Kartläggning av personens kommunikativa förutsättningar skall vara gjord innan förskrivning sker. Arbetsterapeut och logoped bör samverka vid utprovning.

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-03-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-06-02

Definition: 1. Samtalsapparater utan programvara
2. Samtalsapparat med programvara
3. Hjälpmedel som fördröjer och/eller förändrar frekvensen på talåterkoppling

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut, Logoped
Definition 2 och 3: Logoped

Målgrupp: **Definition 1 och 2:** Person med funktionsnedsättning som har kommunikationssvårigheter. Samtalsapparaten ska ge ökad möjlighet för delaktighet och aktivitet.

Definition 3: Person med funktionsnedsättning i talsystemet (stamning eller skenande tal), vilken ger inskränkt delaktighet i talsituationer vid utbildning/arbete/deltagande i samhällsgemenskap.

Anmärkning: **Definition 1 och 2:** Kartläggning av personens kommunikativa förutsättningar skall vara gjord innan förskrivning sker. Arbetsterapeut och logoped bör samverka vid utprovning.

Beslutad av:	LSVO/Samverkansnämnd
Definition 1&2	2006-02-02
Defintion 3	2012-05-16
Reviderad av:	Anvisningsgrupp
	2014-03-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare
	2020-06-02

222112 Programvara för närkommunikation

Definition:

Förskrivare: Logoped

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som har kommunikationssvårigheter.
Programvaran ska ge ökad möjlighet för delaktighet och aktivitet.

Anmärkning: Kartläggning av personens kommunikativa förutsättningar skall vara gjord innan förskrivning sker. Arbetsterapeut och logoped bör samverka vid utprovning.

Beslutad av:	LSVO/Samverkansnämnd 2006-02-02
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-03-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-06-02

222190 Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser

Definition: Material för att kunna förvara samt presentera bilder, symboler och text

Förskrivare: Arbetsterapeut, Logoped

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som använder bokstavs- och/eller symbolsatser som alternativ kompletterande kommunikation.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO/Samverkansnämnd 2006-02-02
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-03-20
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-06-02

2224 Telefoneringshjälpmedel och hjälpmedel för andra former av telekommunikation

222403 Telefoner för fasta nätet

Definition: 1. IR-styrd högtalartelefon
2. Bildtelefon

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut, Logoped
Definition 2: Logoped

Målgrupp: **Definition 1:** Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan använda standard- högtalartelefon för att telefonera.

Definition 2: Person med tal- och/eller språkstörning som inte behärskar skriftspråket för att göra sig förstådda, utan använder sig av teckenspråk, tecken som stöd och/eller gester för sin kommunikation.

Anmärkning: Telefonabonnemang och telefonjack i bostaden är brukarens ansvar.

Beslutad av:	LSVO 2008-04-23
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-04-24
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-06-02

222409 Texttelefoner

Definition: Texttelefoner

Förskrivare: Logoped

Målgrupp: Personer som på grund av tal- och/ellerspråkskada inte klarar kommunikation i en vanlig telefon.

Anmärkning: En texttelefon per hushåll kan ordinerats samt en anhörigtelefon till varje ordinationsberättigad person.
Vårdtagaren kan på statsbidraget välja mellan traditionell texttelefon eller texttelefonprogramvara med modem till befintlig dator.

Den enskilde står för alla abonnemangs- och samtalskostnader

Beslutad av:	LSVO 2008-04-23
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-07-24
Granskad av:	

222430 Porttelefon

Definition: Porttelefon som monteras utanför egen ytterdörr

Förskrivare: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som inte kan öppna ytterdörren inom rimlig tid eller som på grund av funktionsnedsättning inte kan låsa upp dörren inifrån med anpassat dörrvred.

Anmärkning: I flerbostadshus kan porttelefon endast förskrivas vid den egna lägenhetsdörren.

Blankett ”Medgivande för installation av porttelefon med elektriskt dörrlås” skall bifogas förskrivning. (WebSesam/Allmän info/7.Ansvarsförbindelse och medgivanden).

Elslutbleck som monteras tillsammans med dörröppnare är bostadsanpassning.

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

2227 Varseblivningshjälpmedel

222712 Ur och klockor

Definition: 1. Klockor med påminnelsefunktion
2. Hjälpmiddel som visar tidsmängd

Förskrivare: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person med kognitiv funktionsnedsättning som medför att personen har något av följande:

- svårighet att tolka och förstå klocka
- behov av att bli påmind om när en aktivitet startar och slutar alternativt enbart slutar
- bristande tidsuppfattning

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2004-05-00
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/verskamhetschef 2014-11-06
Granskad av:	

Definition: Hjälpmedel för att strukturera och planera vardagen.
1. Enklare planeringshjälpmedel exempelvis veckoschema och almanackor.
2. Hårdvara med anpassad programvara alternativt enbart anpassad programvara, där kalenderfunktion är det primära behovet.

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut, Logoped
Definition 2: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person med kognitiva funktionsnedsättningar som har betydande svårigheter med att strukturera och planera vardagen utan stöd av anhöriga/ personal.
Personen ska ha betydande svårigheter inom något av följande områden:

- Passa tider och beräkna tidsåtgång
- Planera, prioritera och organisera
- Minnas
- Ta initiativ

Anmärkning: Person som erhåller programvara bekostar själv sitt abonnemang samt andra eventuella kostnader som telefonanvändningen kan medföra. Abonnemanget måste innehålla mobilsurf alternativt tillgång till trådlöst nätverk.

Beslutad av:	LSVO 2010-11-16
Reviderad av:	Verksamhetschef 2015-12-11
Granskad av:	Hjälpmedelshandläggare 2020-06-02

Definition: 1. Aktiva larm. Larm som används för att påkalla någons uppmärksamhet inom bostad eller i den närmaste omgivningen runt bostaden. Larmar när personen aktivt trycker/aktiverar en manöverkontakt.
2. Anfallslarm för personer med epilepsi. Larm som aktiveras av rörelse, fukt eller ljud.

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut
Definition 2: Sjuksköterska, Arbetsterapeut i verksamhet där sjuksköterska saknas.

Målgrupp: **Definition 1:** Person som inte kan påkalla uppmärksamhet.
Definition 2: Person med diagnostiserad epilepsi.

Anmärkning: **Definition 1:** Larm kan enbart förskrivas till ordinärt boende.
Larm som ingår i andra larmsystem är inte förskrivningsbart.
Larm där larmsignalen ska överföras till extern larmcentral kan ej förskrivas.

Definition 2: Larm där larmsignalen ska överföras till extern larmcentral kan ej förskrivas.
Förskrivning skall ske i samverkan med läkare som ansvarar för personens epilepsibehandling.

Vid förskrivning skall följande bifogas:

- Utlåtande från läkare som ansvarar för personens epilepsi-behandling som styrker att det föreligger ett behov av epilepsilarm.

- ”Kartläggning/ utredningsunderlag epilepsi-larm” skall fyllas i av förskrivare i samverkan med läkare som ansvarar för personens epilepsibehandling.

Vid installation av larm skall ”Ansvarsförbindelse epilepsilarm” fyllas i och undertecknas.

Beslutad av:	LSVO 2010-11-16
Reviderad av:	Beredningsgruppen 2014-03-31
Granskad av:	Anvisningsgrupp 2014-06-05

Definition: 1. Larm som aktiveras utan att personen behöver utföra en viljemässig handling.
2. Positioneringslarm mobilt GPS-larm.

Förskrivare: **Definition 1:** Arbetsterapeut

Definition 2: Arbetsterapeut eller demenssjuusköterska. Med fördel efter diskussion inom sitt tvärprofessionella team.

Målgrupp: **Definition 1:** Person med kognitiv nedsättning som vårdas av anhörig eller får stöd av assistent.

Definition 2: Person med kognitiv funktionsnedsättning som har svårighet att orientera sig i sin omgivning. Hjälpmedel i syfte att öka tryggheten hos patient och närstående samt möjliggöra en bibehållen/ökad aktivitetsförmåga hos patienten.

Anmärkning: **Definition 1:** Larm kan enbart förskrivas till ordinärt boende.

Larm som ingår i andra larmsystem är inte förskrivningsbart.

Larm där larmsignalen ska överföras till extern larmcentral kan inte förskrivas. Samtycke ska inhämtas från personen som ska använda hjälpmedlet, alternativt vårdnadshavare för barn under 18 år. För mer information se socialstyrelsens *meddelandeblad 2/2010 Upphävda föreskrifter om tvångs- och skyddsåtgärder*.

Definition 2:

-Den närstående alternativt personal ska ha tillgång till dator, surfplatta eller smartphone, för att kunna ta emot larmet.

-Förskrivare samt närstående/personal ska upprätta en individuell handlingsplan i samband med förskrivning av hjälpmedlet.

-Plan för hur och när sändare ska aktiveras ska finnas dokumenterade för varje användare.

Förskrivare bör ha gått GPS-larmsutbildning i HMCs regi.

Def 1 beslutad av: LSVO 2010-11-16

Def 2 beslutad av: Samverkansnämnden 2016-11-25

Def 1 reviderad av: Beredningsgruppen 2014-03-31

Granskad av: Projektgruppen för GPS-larm 2017-12-06

2230 Lëshjälpmedel

223012 Bladvändare

223015 Bokstöd och bokhållare

Finns även som hjälpmedel under ”Hjälpmedel för synskadade”.

Definition: Elektriska eller manuella bladvändare, ställbara bokstöd

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut för rörelsehindrad

Målgrupp: Bokstöd kan förskrivas till funktionshindrad som ej klarar av att hålla i en bok eller annan tidskrift .
Bladvändare kan förskrivas till funktionshindrad person som inte klarar att vända blad i bok eller tidskrift på annat sätt.

Anmärkning: -

Beslutad av: LSVO 2006-11-28
Reviderad av:
Granskad av:

2236 Inmatningsenheter till datorer

223603	Tangentbord
223606	Datormöss och musliknande enheter
223609	Styrspakar (joystick) till datorer
223612	Alternativa inmatningsenheter
223615	Inmatningstillbehör
223618	Programvara för inmatning

Definition: Tillbehör till datorn som specifikt är framtagna för personer med funktionsnedsättning

Förskrivare: Arbetsterapeut, för rörelsehindrade
Logoped, för tal- och språkskadade
Arbetsterapeut, Logoped, för personer med utvecklingsstörning

Målgrupp: Personer som har stora svårigheter att självständigt hantera och utnyttja datorns funktioner utan nödvändig hårdvaruanpassning och/eller mjukvaruanpassning.

Anmärkning: På marknaden förekommande standardsortiment bekostas av vårdtagaren.

Dubbelutrustning till egen dator kan förskrivas till studerande att användas i hemmet och skolan.

Produkter inom dessa ISO-koder är skolans eller daglig verksamhets kostnadsansvar då de har ett pedagogiskt syfte.

Skanner kan förskrivas personer med afasi eller med gravt synskadade / blinda som har behov av att få tillgång till skriven text uppläst.

Beslutad av: LSVO 2008-04-23
Reviderad av:
Granskad av:

2239 Presentationsenheter för datorer

223906 Skrivare

Definition: Skrivare som kopplas till dator/samtalshjälpmedel

Förskrivare: Arbetsterapeut, Logoped

Målgrupp: Person som är berättigad till komplett datorbaserat skriv- och/eller kommunikationshjälpmedel.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

223907 **Ljuddisplay**

Definition: Program för talsyntes

Förskrivare: Logoped

Målgrupp: Person med språk- och/eller talsvårigheter som har behov av syntetsikt tal för kommunikation och/eller som har behov av auditiv återkoppling för att klara självständigt skrivande.

Anmärkning: Personer med dyslexi kan inte få talsyntes som hjälpmedel.

Beslutad av:	LSVO 2007-05-31
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

Definition: 1. Hjälpmedel omfattar kognitivt stöd ex bilder och symboler
2. Hjälpmedel omfattar programvaror/bildbaser.

Förskrivare: Arbetsterapeut. Logped. Samråd bör ske med hjälpmedelskonsulent

Målgrupp: Kan ordineras person med kognitiv funktionsnedsättning med behov av bildstöd i dagliga livets aktiviteter såsom t ex bildbaser och almanackor.
1. Person med kognitiv funktionsnedsättning som medför att personen inte kan planera sin tillvaro.
2. Personen har frekvent / dagligt behov av visuellt stöd för att utföra dagliga livets aktiviteter.

Anmärkning: För att hitta rätt hjälpmedel krävs noggrann kartläggning av vårdtagarens vardag och

vårdtagarens behov av planering.

Syftet med det kognitiva hjälpmedlet ska vara väl förankrat hos vårdtagare och andra berörda innan hjälpmedlet introduceras.

Ansvarig person för den dagliga inträningen och skötseln av hjälpmedlet måste finnas.

För almanackor gäller att endast en uppsättning kan ordinerars.

Programvara/bildstöd kan endast ordinerars till en egen eller förskriven dator.

Produkter kan inte förskrivas som läromedel eller pedagogiskt hjälpmedel i skolmiljö eller daglig verksamhet.

Beslutad av: LSVO 2010-04-21
Reviderad av:
Granskad av:

24 HJÄLPMEDEL FÖR HANTERING OCH TRANSPORT AV ANDRA PRODUKTER

2409 Hjälpmedel för att handha, manövrera och/eller kontrollera föremål

240918 Omkopplare (till/från eller annan funktion)

Definition: Manöverontakt som regleras med rörelse, varme, ljud eller sug/blås.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Logoped

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning inte kan använda standardreglage för att styra elektrisk utrustning.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-11-28
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

2413 Hjälpmedel som kan styra och kontrollera på avstånd

241303 Fjärrsystem

Definition: Omgivningskontroll

Förskrivare: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att kontrollera/koordinera rörelser.

Anmärkning: Vid arbetsorder ska utredningsunderlag *Checklista för omgivningskontroll* bifogas.

Beslutad av:	LSVO 2006-02-02
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

2418 Greppanpassning och hjälpmedel som ersätter arm- och/eller hand- och/eller fingergrepp

241806 Påbyggnadsgrepp och adaptar

Definition: Greppförstoring

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska

Målgrupp: Person med nedsatt greppförmåga, styrka.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-11-28
Reviderad av:	Anvisningsgrupp/ Verksamhetschef 2016-05-31
Granskad av:	

241812 Stativ

Definition: Monteringsarmar eller stativ för att fästa kontakter, omgivningskontroller, samtalsapparater och datorutrustningar.

Förskrivare: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person med funktionsnedsättning som har behov av att få sitt hjälpmedel fixerat.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-11-28
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

241818 **Peklampor**

Definition: Hjälpmedels som avger en koncentrerad ljusstråle och som används för att markera visuella media eller för att aktivera och/eller manövrera elektronisk utrustning.

Förskrivare: Arbetsterapeut, Logoped

Målgrupp: Person som inte har möjlighet att använda arm, hand eller fingrar för att peka och/eller trycka.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2006-11-28
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-14
Granskad av:	

241827 **Underarmsstöd som underlättar manuella aktiviteter**

Definition: Hjälpmedel som stöder underarmen vid manuella aktiviteter.

Förskrivare: Arbetsterapeut

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att kontrollera/koordinera sina armrörelser.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2009-02-00
Reviderad av:	Anvisningsgrupp 2014-04-24
Granskad av:	

2421 Förlängare

242103 Griptänger, manuella

Definition: -

Förskrivare: Arbetsterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Sjuksköterska

Målgrupp: Person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter/restriktioner att böja sig ner/sträcka sig för att nå föremål.

Anmärkning: -

Beslutad av:	LSVO 2009-02-00
Reviderad av:	Verksamhetschef 2014-12-04
Granskad av:	